

LUDMILLA LACUEVA CANUT
Espectora

EL GONG

Pioners: Cal Calbó

És difícil concretar una data de fundació de la fonda de Cal Calbó. Havien començat a acollir la gent de pas i la casa es va anar transformant en fonda tot i que no hi va haver mai cap rètol que ho indiqués. Tenien catorze habitacions, ja que s'acostumava a allotjar i donar de menjar els pastors i mossos de la casa.

La fonda estava oberta tot l'any i les dones portaven la casa mentre els homes s'ocupaven del bestiar i de les terres. A Soldeu, moltes feixes que hi ha darrere del poble fins al bosc eren sembrades de blat que molien a l'hivern i l'utilitzaven per fer pa o per alimentar els animals.

L'any 1890, Maurice Gratiot, en el seu llibre *Deux parisiens dans le Val d'Andorre* narra la seva primera nit a Cal Calbó. La seva impressió a l'entrar va ser de trobar-se amb uns homes d'una altra època als quals van sorprendre amb la seva arribada. Tot i així van rebre'ls molt respectuosament, ja que segons Gratiot el veguer francès Charles Romeu havia escrit a totes les llars perquè els acollissin adequadament. Per sopar tingueren sopa, ous durs i llonganissa.

Moltes persones van hostatjar-s'hi, però un període que recorda més especialment la família és el de la Segona Guerra Mundial. L'hivern del 1942, un grup de francesos i americans fugien de França passant per la Vall d'Incles i Josep Areny Casal i un mosso els van anar a buscar. Van quedar-se un parell de dies a la casa i un dels homes que tenia els peus gelats, nou

dies. Sovint aquestes persones no tenien diners per pagar i la família Areny els deia: "Ja pagareu!"

Un temps després va arribar un alemany molt malalt que s'hi va estar vuit dies. Tenia una maleta i al moment de marxar va dir al padrí, Josep Areny Calbó: "M'hauríeu de guardar la maleta". I ho va fer, amagant-la en una menjadora a la cort. Al cap de cinc anys, van venir uns familiars d'aquell home i, molt sorpresos, van descobrir que la maleta era plena d'or!

El temps va anar passant i Carme Fitó Solé, oriünda de Burch, va venir a treballar a Cal Calbó abans de casar-se l'any 1947 amb Josep Areny Casal. Era ella qui tenia cura de preparar gustosos dinars i berenars amb pernil, llonganissa i embotits de casa. Ella ha estat una de les artífexs de la bona reputació que ha tingut Cal Calbó i que ha perdurat durant tots aquests anys. Va trobar una valuosa ajuda en la seva cunyada, la Josefa Areny, que servia aquells esplèndids àpats. Al voltant del 1965, van deixar d'oferir allotjament i es van dedicar a la restauració, ja que només donaven dinars i berenars. Molta gent del país hi feia cap, sobretot diumenge, i així va ser fins a l'any 1985.

Però la història de Cal Calbó no acaba aquí, ja que els seus descendents han continuat la tradició hotelera amb la construcció de diversos hotels de prestigi a Soldeu on mostren el seu *savoir faire* per rebre aquest turisme internacional que ve a descobrir les nostres valls.